

सूचना को हक सम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ५(३), सूचना को हक सम्बन्धी
नियमावलीको नियम ३ अनुसार प्रेषित सूचनाहरूको विवरण
(२०७७ श्रावण देखि २०७७ आश्विन सम्म)
वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र

२०७७ कार्तिक

१. निकायको स्वरूप र प्रकृति

यस केन्द्र वन तथा वातावरण मन्त्रालयको मातहतमा रहेको बन अनुसन्धानतथा प्रशिक्षण केन्द्रका रूपमा परिचित छ । यस केन्द्रमा प्रमुख रूपमा महानिर्देशक नेतृत्वमा र प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा शाखाअधिकृत, ४ वटा महाशाखाहरु र सो अन्तर्गत अन्यशाखाहरु रहेका छन् । प्रत्येक महाशाखाको प्रमुखको रूपमा सह-सचिव (प्रा) रहने व्यवस्था छ । यस केन्द्रमाजम्मा ७३ जना कर्मचारीको दरबन्दी रहेको छ ।

२. निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार

केन्द्रप्रमुखको कार्यक्षेत्रमा वन अनुसन्धानको माध्यमबाट दिगो वन विकास सम्बन्धी उपयुक्त प्रविधि विकास गरी सरोकारवाला निकायहरूलाई सहयोग पुऱ्याउने र वनस्रोतको सर्वेक्षण, नक्सांकन गरी तथ्याङ्कहरु प्रकाशन गर्ने कार्य गर्दछ । यस विभागकाकार्यहरु निम्न छन् ।

- बन क्षेत्रको बैज्ञानिक अध्ययन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण गर्ने ।
- राष्ट्रिय स्तरको बनश्रोत सर्वेक्षण तथा डाटा बेस तयार गर्ने ।
- बन क्षेत्रको नक्शाडूक अधावधिक गर्ने ।
- वनस्रोतका मापन, नक्सांकन गर्ने ।
- प्रयोगशाला संचालन गर्ने ।
- वनक्षेत्रमा कार्यरत जनशक्तिको समयानुकूल क्षमता योग्यता अभिवृद्धिको लागि तालिम संचालन गर्ने ।
- अन्तरास्ट्रिय दायित्व अन्तर्गत विभिन्न तथ्यांक तयार गरी डाटा उपलब्ध गराउने ।
- अनुसन्धानमूलक नितिजाहरु र वन प्रविधिको प्रचार प्रसार गर्ने ।

३. निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

केन्द्रमा हाल कुल दरबन्दी^{७३} रहेकोमा त्यसमध्ये प्राविधिक दरबन्दी संख्या ४४ र प्रशासनिक २९ रहेको छ त्यसमध्ये २२ जना सहयोगी स्तरका श्रेणीविहीन कर्मचारीहरको दरबन्दीकायम रहेको छ । प्राविधिक तर्फ रा. प. प्रथम ५जना, रा. प. द्वितीय ११ जना र रा. प. तृतीय २५जना गरी ४१ र प्रशासनतर्फ रा. प. तृतीय २ जना समेत गरी जम्मा^{४३} राजपत्राङ्कितपदहरु छन् । यसैगरी राजपत्रअनंकिततर्फ ३ प्राविधिक र ५ प्रशासनिक गरी ८ पदहरु छन् भने २२ पद श्रेणीविहीनतर्फ रहेका छन् सेवा समूहअनुसार केन्द्रमाउपलब्धमानव स्रोतको आंकलन^५ मा स्पष्ट गरिएको छ ।

पद: महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

सेवा: वन, समुह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

वन, वनस्पति, जैविक विविधता तथा वातावरण क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान र सर्वेक्षण गर्ने विषय तथा क्षेत्र निर्धारण र प्राथमिकीकरण सम्बन्धी । विभाग तथा महाशाखा, शाखाहरुको वार्षिक कार्यक्रमहरुको तर्जुमा, संचालन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी । वन, वनस्पति, जैविक विविधता तथा वातावरण क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान र सर्वेक्षणको आधारमा वन तथा वातावरण मन्त्रालय र सरोकारवाला निकायहरूलाई राय, सुझाव, प्रतिक्रिया दिने सम्बन्धी । वन, वनस्पति, जैविक विविधता तथा वातावरण क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान र सर्वेक्षण कार्यमा सम्बन्धित सरकारी तथा गैर सरकारी, निजी, शैक्षिक, योजना, आयोजना आदि निकायहरु संग सम्बन्ध गर्ने सम्बन्धी वन तथा वनस्पति जन्य पैदावारहरुको उत्पादकत्व बढाउने प्रविधिको विकास र विस्तार सम्बन्धी वन, वनस्पति, वन्यजन्तु र भू तथाजलाधार जस्ता प्राकृतिक स्रोतहरुको संरक्षण, व्यवस्थापन र उपयोगको निम्नि उपयुक्त प्रविधिको विकास र विस्तार गर्ने सम्बन्धी । वन, पर्यावरण तथा

जलवायु परिवर्तन लगायतका वातावरणीय समस्याहरुको न्यूनीकरण तथा अनुकूलनका सम्भाव्य उपायहरुको बारेमा अध्ययन अनुसन्धान सम्बन्धी राष्ट्रिय, प्रादेशिक तथा स्थानिय स्तरमा वन तथा वनजन्य पैदावारहरुको नक्सांकन, मापन, सर्वेक्षण र अनुगमन गर्ने सम्बन्धी । कार्यक्षेत्रसंग सम्बन्धित विषयहरुमा हुने राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा हुने तालिम, गोष्ठी, सभा, सम्मेलन, अध्ययन, संभौता आदि कार्यक्रमहरुमा भाग लिने र प्रतिनिधित्व गर्ने सम्बन्धी । अध्ययन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षणबाट प्राप्त नितिजा एवं तथ्यांकहरुलाई लक्षित वर्गसम्म सूचना प्रवाह गर्ने वन र त्यससंग सम्बन्धित तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने गराउने सम्बन्धी । केन्द्रिय वन पुस्तकालयको संचालन र अद्यावधिक सम्बन्धी ।

पद : उप-महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा : वन प्रविधी विकास महाशाखा

सेवा:वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने । वन अनुसन्धान कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने गराउने । वन अनुसन्धान कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्ने आवश्यक पूर्वाधार तयार गरी राय सुझाव प्रस्तुत गर्ने । वन प्रविधी विकास महाशाखाका शाखाहरु विच समन्वय गर्ने गराउने । मातहत कर्मचारीहरुको कार्य संपादन मूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागि महानिर्देशकमा पेश गर्ने । मातहतकर्मचारीहरुलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमा भाग लिन मनोनयनको लागि सिफारिस गर्ने र पुरस्कार तथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहित महानिर्देशकमा पेश गर्ने । महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन अनुसन्धान संग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरुमा आवश्यक संपर्क कायम गरी वन अनुसन्धान कार्य प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने गराउने । यस वाहेक समय समयमा उप-महानिर्देशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्न निर्दिष्ट कार्यहरु संपन्न गर्ने गराउने ।

पद : उप-महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा : निति अनुगमन तथा योजना महाशाखा

सेवा:वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने । वन अनुसन्धान कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने गराउने । वन अनुसन्धान कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्ने आवश्यक पूर्वाधार तयार गरी राय सुझाव प्रस्तुत गर्ने । निति अनुगमन तथा योजना महाशाखाका शाखाहरु तथा अन्य शाखा महाशाखाहरु विच समन्वय गर्ने गराउने । मातहत कर्मचारीहरुको कार्य संपादन मूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागि महानिर्देशकमा पेश गर्ने । मातहतकर्मचारीहरुलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमा भाग लिन मनोनयनको लागि सिफारिस गर्ने र पुरस्कार तथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहित महानिर्देशकमा पेश गर्ने । महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन अनुसन्धानसंग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरुमा आवश्यक संपर्क कायम गरी वन अनुसन्धानकार्य प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने गराउने । यस वाहेक समय समयमा उप-महानिर्देशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्न निर्दिष्ट कार्यहरु संपन्न गर्ने गराउने ।

पद: उप-महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा:वन सर्वेक्षण तथा कार्बननुगमन महाशाखा

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन सर्वेक्षण सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने । वन सर्वेक्षण कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथाकार्यान्वयन गर्ने गराउने । वन सर्वेक्षण कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्ने आवश्यक पूर्वाधार तयार गरी राय सुझाव प्रस्तुत गर्ने । वन सर्वेक्षण महाशाखाका शाखाहरु विच समन्वय

गर्ने गराउने । मातहत कर्मचारीहरुको कार्य संपादन मूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागि महानिर्देशकमा पेश गर्ने । मातहत कर्मचारीहरुलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमा भाग लिन मनोनयनको लागि सिफारिस गर्ने र पुरस्कार तथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहित महानिर्देशकमा पेश गर्ने । महानिर्देशकहरुको सामान्य निर्देशनमा रही वन सर्वेक्षणसंग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरुमा आवश्यक संपर्क कायम गरी वन सर्वेक्षण कार्य प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने गराउने । यस वाहेक समय समयमा उप-महानिर्देशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्न निर्दिष्ट कार्यहरु संपन्न गर्ने गराउने ।

पद : उप-महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा : बन प्रशिक्षण तथा प्रसार महाशाखा

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही तालीम को पाठ्यक्रम तयार गर्ने, तालीम दिने व्यवस्थापन गर्ने, वन अनुसन्धान सम्बन्धीकार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने । तालीम तथा वन अनुसन्धान कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने गराउने । वन अनुसन्धान तथा तालीम दिने कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न आवश्यक पूर्वाधार तयार गरी राय सुझाव प्रस्तुत गर्ने । वन प्रशिक्षण तथा प्रसार महाशाखा, शाखाहरु त्या अन्य शाखा महाशाखाहरु समन्वय गर्ने गराउने । मातहत कर्मचारीहरुको कार्य संपादन मूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागि महानिर्देशकमा पेश गर्ने । मातहत कर्मचारीहरुलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमा भाग लिन मनोनयनको लागि सिफारिस गर्ने र पुरस्कार तथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहित महानिर्देशकमा पेश गर्ने । महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन अनुसन्धानसंग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरुमा आवश्यक संपर्क कायम गरी वन अनुसन्धानकार्य प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने गराउने । यस वाहेक समय समयमा उप-महानिर्देशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्न निर्दिष्ट कार्यहरु संपन्न गर्ने गराउने ।

पद: अनुसन्धान अधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा.)

महाशाखा : बन अनुसन्धान

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले वन अनुसन्धानतर्फमा उप-महानिर्देशकको निर्देशनमा रही प्राकृतिक वन, कृषिवन, वृक्षसुधार, आर्थिक सामाजिक, वृक्षारोपण मध्ये कुनै एक शाखाको शाखा प्रमुखभई कार्यहरु गर्ने गराउने । मातहत कर्मचारीको कामको सुपरिवेक्षण र आवश्यक निर्देशन तथा समन्वय गर्ने गराउने । तोकिएको शाखाको अनुसन्धान सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा मा सहयोग गर्नुको साथै स्वीकृत कार्यक्रम संचालनको जिम्मेवारी वहन गर्ने । कार्य संचालनमा आई परेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित अनुसन्धान कार्यको प्रगति विवरण उपलब्ध गराउने । मातहत कर्मचारीहरुको विदा सिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा रायदिने । उल्लेखित कार्यहरुको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकवाट निर्देशित अन्य कार्यहरु संपादन गर्ने ।

पद : सर्वेक्षण अधिकृत/ दूरसंवेदनअधिकृत/ मान चित्रण अधिकृत/ वायोमेट्रीसियन/ हवाई चित्रण अधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा)

महाशाखा : बन सर्वेक्षण/ दूर संवेदन तथा योजना

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले वन सर्वेक्षण तर्फमा उप-महानिर्देशकको निर्देशनमा रही आफ्नो पद सम्बन्धी कार्यक्रम जस्तै वन सर्वेक्षण, मान चित्रण, हवाई चित्रण दूरसंवेदनकार्यक्रमको मध्ये हुनै एक तोकिएको वन सर्वेक्षण सम्बन्धीकार्यक्रम स्वीकृत कार्यक्रम संचालनको जिम्मेवारी वहन गर्ने । मातहत कर्मचारीको कामको सुपरिवेक्षण र आवश्यक निर्देशन तथा समन्वय गर्ने गराउने । तोकिएको शाखाको अनुसन्धान सम्बन्धीकार्यक्रमतर्जुमा मा सहयोग गर्नुको साथै स्वीकृत कार्यक्रम संचालनको जिम्मेवारी वहन गर्ने । कार्य संचालनमा आई परेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि

उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित अनुसन्धान कार्यको प्रगति विवरण उपलब्ध गराउने मातहत कर्मचारीहरूको विदा सिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा रायदिने । उल्लेखित कार्यहरूको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकवाट निर्देशित अन्य कार्यहरू संपादन गर्ने ।

पद : तालिम अधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा)

सेवा: वन, समूह:जनरल फरेस्टरी

यस पदकापदाधिकारीले वन अनुसन्धान तर्फमा उप-महानिर्देशकको समान्यनिर्देशनमा रही तालीमको पाठ्यक्रम तयार गर्ने, तालीम दिने व्यवस्थापन गर्ने, वन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्ने शाखा प्रमुखको निर्देशनमा रही शाखाको अनुसन्धान कार्य आफु र मातहतका कर्मचारीहरूवाट संपादन गर्ने । कार्य संचालनमा आई परेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित तालीम कार्यको प्रगति विवरण उपलब्ध गराउने । मातहत कर्मचारीहरूको विदा सिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा रायदिने । उल्लेखित कार्यहरूको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकवाट निर्देशित अन्य कार्यहरू संपादन गर्ने ।

पद: सहायक तालिम अधिकृत(रा.प.द्वि.प्रा)

सेवा: वन, समूह: जनरल फरेस्टरी/नेपावाला/स्वा.क/वोटानी

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले वन अनुसन्धानतर्फमा उप-महानिर्देशकको समान्य निर्देशनमा रही तालीम को पाठ्यक्रमतयार गर्ने, तालीम दिने व्यवस्थापन गर्ने, वन अनुसन्धान सम्बन्धीकार्य गर्ने शाखाप्रमुखको निर्देशनमा रही शाखाको अनुसन्धान कार्य आफु र मातहतका कर्मचारीहरूवाट संपादन गर्ने । कार्य संचालनमा आई परेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित तालीम कार्यको प्रगति विवरण उपलब्ध गराउने । मातहतकर्मचारीहरूको विदा सिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा रायदिने । उल्लेखित कार्यहरूको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकवाट निर्देशित अन्य कार्यहरू संपादन गर्ने ।

पद: सहायक योजनाअधिकृत (रा.प.तृ.प्रा.)

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकको निर्देशन र नियन्त्रणमा रही विभाग अन्तरगत विभिन्न योजना आयोजनाहरूको अध्ययन र विश्लेषण गरी योजना/कार्यक्रम तयार गर्ने । वार्षिक र आवधिक योजनाहरूमा समावेश गर्न आफ्नो राय सहित पेश गर्ने जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ । विभाग अन्तर्गतका आयोजनाहरूलाई आवश्यक पर्ने वार्षिक वजेट तथाकार्यक्रम तयार गरी महानिर्देशक तथा उपमहानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । विभागको लागि आवश्यक जनशक्ति र प्राप्त तालीम संवन्धित विवरण आवधिक राख्ने । यस वाहेक यस पदलाई समय समयमा निर्दिष्ट गरिने अन्यकाम कारबाहीहरू गर्ने, गराउने ।

पद: सहायक अनुसन्धान अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा)

महाशाखा : वन अनुसन्धान

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

यस पदका पदाधिकारीले वन प्रशिक्षण तथा प्रसार महाशाखा तर्फमा उप-महानिर्देशकको समान्य निर्देशनमा रही प्राकृतिकवन अनुसन्धान, कृषिवन वृक्षसुधार अनुसन्धान, आर्थिक सामाजिक/सूचना, वृक्षारोपण अनुसन्धान संवन्धी कुनै शाखामा रही अनुसन्धान कार्य गर्नु पर्ने छ । शाखा प्रमुखको निर्देशनमा रही शाखाको अनुसन्धान कार्य आफु र मातहतका कर्मचारीहरूवाट संपादन गर्ने । कार्य संचालनमा आई परेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित अनुसन्धानकार्यको प्रगति विवरण उपलब्ध गराउने । मातहत कर्मचारीहरूको विदासिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा रायदिने । उल्लेखित कार्यहरूको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकवाट निर्देशित अन्यकार्यहरू संपादन गर्ने ।

शाखा अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा.)

सेवा समूह : प्रशासन

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकको निर्देशन र नियन्त्रणमा रही कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यको जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ। विभाग अन्तरगत कार्यालयका कर्मचारीहरुको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा सम्बन्धी कार्यहरु निर्णयानुसार गर्नु गराउनु पर्ने छ। कर्मचारीहरुको अभिलेख तयार गरि राख्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने छ कर्मचारीहरुको हाजिर, विदा आदिको अभिलेख तयार गरी राख्नु पर्ने छ। अधिनस्थ कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन मूल्यांकन तयार गरी दण्ड पुरस्कार जस्ता विभागीय कारवाहीको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्नु पर्ने छ। यस वाहेक यस पदलाई निर्दिष्ट गरिने अन्य काम कारवाहीहरु गर्ने।

पद: लेखा अधिकृत(रा.प.तृ.)

सेवा समूह : प्रशासन, लेखा

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीहरुले महानिर्देशक/उपमहानिर्देशकको निर्देशन र नियन्त्रणमा रही लेखा तथा लेखा परिक्षण सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यको जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ। निर्दिष्ट समयमा आवश्यक वजेट तयार गरी स्विकृतिको लागि सम्बन्धित निकायमा पठाउने। स्विकृत वजेट अनुसार आर्थिक नियमको परिविभिन्न रही चौमासिक माग गर्ने, आवश्यक कार्यमा खर्च गर्ने। समय समयमा तोकिएको निकायद्वारा लेखा परीक्षण गराउने लेखा परिक्षणवाट देखिएका वेरुजुहरु यथाशीघ्र फछ्यौट गर्न आवश्यक कार्यहरु गर्ने। यस वाहेक यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य काम कारवाही हरु गर्ने।

पद: माटो रसायनअधिकृत (रा.प.डि.प्रा.),

सेवा समूह : इन्जीनियरीड, केमिष्ट

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशक र उप-महा-निर्देशकको सामान्य निर्देशन र नियन्त्रणमा वन अनुसन्धान कार्यक्रमको संचालन गर्ने क्रममा माटो सर्वेक्षण तथा विश्लेषण शाखाको शाखा प्रमुखको हैसियतले संपूर्ण जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ। आफ्ऊो शाखाको कार्यक्रम तयार गरी पेश गर्ने र स्वीकृत कार्यक्रम संचालन गर्ने। अन्तरगत कर्मचारीलाई निर्देशन र कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गराउने। माटो सर्वेक्षण संबन्धी फिल्ड कार्य र माटोको नमूनाहरु स्वीकृत कार्यक्रम भित्र रही विश्लेषण गरी नतिजा उपलब्ध गराउने र शाखाको प्रगति विवरण पेश गर्ने। शाखाहरुको समन्वयमाकार्यक्रमहरु को आवश्यकता र उपयोगिता हेरी माटो शाखाद्वारा गर्नु पर्ने सम्पूर्ण कार्य संपादन गर्ने। कार्य संचालनमा आइपरेका समस्या र व्यवधान परिचान गरी समाधानको लागि उपमहानिर्देशकमा पेश गर्ने। अन्तरगत कर्मचारीको का.स.मु. सुपरीवेक्षण र विदा, पुरस्कार, दण्ड जस्ता कुराको सिफारिस गर्ने। समय समयमा महानिर्देशक र उपमहानिर्देशकवाट निर्दिष्ट कार्यहरु संपन्न गर्ने।

पद: सहायक बैज्ञानिक अधिकृत (रा.प.तृ.)

सेवा समूह : वन, वोटानी

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले केन्द्रका सूचना तथा प्रचार प्रसार शाखामा रही महा-निर्देशक/उप-महानिर्देशक अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण सम्बन्धी नतिजाहरुको प्रकाशन गर्न सम्पादन गरी वितरण र प्रचार प्रसार गर्ने शाखाअन्तर्गतको दीर्घकालीन तथा अल्पकालीन कार्यक्रमहरु तयार गरी पेश गर्ने र स्विकृत भए वमोजिमशाखाको सम्पूर्ण जिम्मेवारी लिई कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन गर्ने गराउने। सूचना प्रकाशन र प्रचार प्रसार गर्न विभागको जनसम्पर्क अधिकृतको हैसियतले शाखा प्रमुखहरुको समन्वयमा कार्य संपादन गर्ने। मातहतका कर्मचारीहरुलाई कार्यक्रम संचालन मानिर्देशन गर्ने। केन्द्रवाट संचालनहुने गोष्ठी, तालिमआदिकाममा समन्वय र संचालन गर्ने। समय समयमा निर्दिष्ट अन्य कार्यहरु संपादन गर्ने।

पदः पुस्तकालय अधिकृत
सेवा समूह :शिक्षा, पुस्तकालय विज्ञान

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशकको निर्देशनमा रही केन्द्रीय वन पुस्तकालयको व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पूर्ण जिम्मेवारी पूरा गर्नु पर्ने छ । पुस्तकालयलाई व्यवस्थित र आधुनिकीकरण गर्ने गराउने । पुस्तकालय सुविधा सम्बन्धी प्रणाली विकास गर्ने । पुस्तकहरुको विवरण अद्यावधिक र सुलभ गराउने । पुस्तकालय सम्बन्धी नम्स लागु गर्ने गराउने । मातहत कर्मचारीहरुलाई निर्देशन का.स.मु. सुपरीवेक्षण गर्ने । मातहतकर्मचारीलाई विदा, पुरस्कार दण्ड जस्ता कुराको सिफारीस गर्ने । अन्य निर्दिष्ट कार्यहरु गर्ने ।

पदः सहायक दूरसंवेदनअधिकृत (रा.प.तृ.प्रा.)

सेवा समूह : १ इन्जीनियरीड, मेटियोरोलोजी, २ कृषि - एग्रोनोमी/स्वायल साइन्स

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले वन महाशाखाको कार्यक्रम वमोजिम उप-महानिर्देशक तथा शाखाप्रमुखको निर्देशनमा रही दूर संवेदनशाखाद्वारा गर्नु पर्ने कार्य संपादन गर्नु पर्ने छ । कार्यक्रम तयार गरी पेश गर्ने र स्विकृत कार्यक्रम मातहत र आफु संलग्न भई गर्ने गराउने । दूरसंवेदन प्रविधिवाट स्थान र बालीको उपयूक्तता पहिचान गर्ने । कृषिको लागि वातावरणीय अध्ययन गर्ने । डाटा संकलन विश्लेषण र जानकारी प्रकाशन गर्ने ।आफुले गरिएका कामको जानकारी कार्यक्रम मार्फत सम्बन्धीत निकायमा पुऱ्याउने । कार्यक्रम कार्यान्वयमा परेका समस्या पहिचान र समाधानको लागि सुझाव दिने । अन्य निर्दिष्ट कार्य गर्ने ।

पदः कम्प्यूटर अपरेटर(रा.प.अ.प्र.प्रा.)

सेवा समूह : विविध

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले निर्माणको महाशाखाहरुवाट गरिनु पर्ने कामको कम्प्यूटर संचालन र टाइप सम्बन्धी कार्य संपादन गर्नु पर्ने छ । कम्प्यूटर प्रविधि विकास र संचालनमा सहयोग र समन्वय गर्ने डाटा इन्ट्री र विश्लेषण संबन्धी कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने ।अन्य निर्दिष्ट कार्यहरु संपादन गर्ने ।

पदः ना.सु. (रा.प.अ. प्र.)

सेवा समूह : प्रशासन, (सामान्यप्रशासन)

कार्य विवरण

शाखा प्रमुखको निर्देशनमा रही कर्मचारी प्रशासन संबन्धी कार्यहरु संपादन गर्ने जिम्मेवारी यस पदका पदाधिकारीको हुने छ । व्यक्तिगत फायल, हाजिरी रेकर्ड, विदा तथा अन्य प्रशासन संबन्धी अभिलेख दुरुस्त र अद्यावधिक रूपमा व्यवस्थित गर्ने । विभागको विभिन्न विवरण/पत्र फायल व्यवस्थित र सुरक्षित साथ राख्ने व्यवस्था गर्ने । अन्य प्रशासनिक कार्यहरु गर्ने । समय समयमा निर्दिष्ट स्टोर संबन्धीअन्य कार्यहरु गर्ने ।

पद लेखापाल (रा.प.अ.प्र.)

सेवा समूह : प्रशासन, लेखा

कार्य विवरण

लेखा अधिकृतको निर्देशन र नियन्त्रणमा रही लेखा शाखाद्वारा संपादन गर्नु पर्ने कार्य यस पदका पदाधिकारीले गर्नु पर्ने छ । लेखा संबन्धीकार्य प्रचलित नियम आदेश वमोजिम संपादन गर्ने । लेखा संबन्धी फांटवारी तथा अन्य विवरणहरु

अद्यावधिक र दुरुस्त राखे। नगद तथा चेक व्यवस्थापन संबन्धी कार्य गर्ने। लेखा परीक्षण कार्य गराउने। वेरुजु फछ्यौट संबन्धी कार्य गर्ने। लेखा संबन्धी अन्य आइपर्ने संपूर्ण कार्यहरु गर्ने समय समयमा निर्दिष्ट कार्यहरु गर्ने।

४. निकायबाट प्रदान गरीने सेवा, सेवाप्राप्त गर्ने लाग्ने शुल्क र सेवाप्रदान गर्ने शाखा

प्रदान गरीने सेवा	प्राप्तगर्दा पुऱ्याउने प्रक्रिया	सम्पर्क गनुपर्ने शाखा	सेवाप्राप्तगर्दा लाग्ने दस्तुर	कार्य सम्पन्नगर्दा लाग्ने समय	जिम्मेवारी अधिकारी
पुस्तकालय सेवा	सम्पर्क	पुस्तकालय	नि:शुल्क	सोहीदिन	प्रेमराज अधिकारी
प्रकाशन सामाग्री	सम्पर्क/निवेदन	सूचनाशाखा	नि:शुल्क	सोहीदिन	किरण कुमार पोखरेल
वन सम्बर्द्धन	सम्पर्क/निवेदन	वन सम्बर्द्धन शाखा	नि:शुल्क	१ हप्ता	सुनिता उलक
कृषि वन प्रविधि सम्बन्धी जानकारी	सम्पर्क/निवेदन	शहरी तथा कृषिवनशाखा	नि:शुल्क	१ हप्ता	सावित्रि अर्याल
माटो सम्बन्धी चेक जाच	निवेदन	माटो शाखा	सशुल्क	३ हप्ता	सरोजकुमार चौधरी
दूरसंवेदनप्रविधि सम्बन्धीजानकारी	सम्पर्क/निवेदन	दूरसंवेदनशाखा	नि:शुल्क	१ हप्ता	विमलकुमार आचार्य
वन स्रोत नक्सा सम्बन्धीजानकारी सेवा	सम्पर्क/निवेदन	वन स्रोत नक्साशाखा	नि:शुल्क	१ हप्ता	विमलकुमार आचार्य
हवाईचित्र सम्बन्धी सेवा	निवेदन		सशुल्क	१ हप्ता	दिपेश कुमारशर्मा
वन श्रोत सर्वेक्षण असम्बन्धी डाटा	निवेदन	वन सर्वेक्षण तथा कार्बन मापनशाखा	नि:शुल्क	१ हप्ता	राजकुमार गिरी
वन सदुपयोग सम्बन्धीजानकारी	सम्पर्क/निवेदन	वनपैदावार सदुपयोगशाखा	नि:शुल्क	१ हप्ता	श्री मन्जु घिमिरे
बायोमेट्री सम्बन्धीजानकारी	सम्पर्क/निवेदन	बायोमेट्री शाखा	नि:शुल्क	१ हप्ता	ठाकुर सुवेदी

५. सेवा समूहअनुसार उपलब्धमानव स्रोतको आंकलन

सि.नं	पदको नाम	श्रेणी	सेवा	समुह	पदपूर्तिको अवस्था		
					दरवन्दी	पूर्ति	रिक्त
१	महानिर्देशक	रा.प.प्र.	वन	फरेष्ट रिसर्च	१	१	
२	उप-महानिर्देशक				३	३	
३	केन्द्र प्रमुख	रा.प.प्र.	वन	ज.फ	१	१	
४	अनुसन्धानअधिकृत/सर्वेक्षण अधिकृत/दूरसंवेदनअधिकृत/हवाईचित्रण अधिकृत/मानचित्रण अधिकृत	रा.प.द्वि.	वन	फरेष्ट रिसर्च	७	६	१
	तालिमअधिकृत				३	१	२

५	माटो रसायन अधिकृत		इन्ज	केमिष्ट्री	१	१		
६	स. अनुसन्धान अधिकृत / स. योजना अधिकृत / बायोमेट्रिसियन अधिकृत / वनसदुपयोग अधिकृत / स. सर्वेक्षण अधिकृत / स. दूरसंवेदन अ- धिकृत / स. मानचित्रण अधिकृत / स. हवाईचित्रण अधिकृत		वन	फरेष्ट रिसर्च	१४	१४		
७	स. तालिम अधिकृत			नेपावाला	१	१		
८	स. तालिम अधिकृत		वन	स्वायलक	१	१		
९	स. तालिम अधिकृत, / स. वैज्ञानीक		वन	बोटानी	२	२		
१०	स. तालिम अधिकृत		वन	ज. फ	२	१	१	
११	शाखा अधिकृत		प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१		
१२	लेखा अधिकृत			लेखा	१	१	●	
१३	स. माटो रसायन अधिकृत			केमिष्ट्री	१	१		
१४	सि. ड्राफ्टम्यान			सर्वे	१	१		
१५	स. मा. चि. अधिकृत		विविध	विविध	१	१		
१६	स. दूरसंवेदन अधिकृत		कृषि	एग्रोनोमी	१		१	
१७	पुस्तकालय अधिकृत				१	१		
१८	ना. सु.		रा. प. अन्न. प्र.	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	४	३	१
३४	लेखापाल			प्रशासन	लेखापाल	१	१	
१९	पुस्तकालय सहायक			शिक्षा	पुस्तकालय विज्ञान	१	१	
२०	कम्प्युटर अपरेटर			विविध	१			कम्प्युटर

							अपरेटर
२१	ल्याव असिस्टेन्ट	रा. प. अनं. द्वितीय	ईंजि	केमिष्ट्री	१	१	
२२	ल्याव सहायक	श्रेणी विहिन			४		करार सेवामा रहेका
२३	ड्राईभर	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	५	२	३ सुविधालिए को
२४	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सामान्यप्रशासन	१३	६	७ करार सेवामा रहेका
	जम्मा				७३	५१	२२

६. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

सम्बन्धित शाखाबाट टिप्पणी उठाई सम्बन्धित महाशाखाबाट सिफारीस गरी महानिर्देशकज्यूबाट स्वकृत गराउने प्रत्येक कामसंग सम्बन्धी सम्पूर्ण कागजात तथा विवरणहरु, सम्बन्धित शाखाका शाखाप्रमुखले तोकेको कर्मचारीको जिम्मामा रहनेछ र निजले तीअभिलेखहरु आफू कुनै कारणबाट शाखामा नरहने भए पन्जिका वनाई अनिवार्य रूपमावुभाउनु पर्नेछ । हरेक शाखाबाट उठान भएका निर्णय फाइल तथा तत्सम्बन्धी कागजातहरुको सूचिपर्जिका वनाउने र व्यवस्थित गरी राख्ने जिम्मा तोकिएको फाँटवाला सहायक कर्मचारीको हुनेछ । निर्णय गर्ने तहबाट फाइल उपमहानिर्देशक हुदै सम्बन्धित शाखामा पठाईन्छ । निर्णयको फाइल वा कागजात प्राप्त भएपछि शाखाप्रमुखले त्यसको जानकारी सरोकारवालालाई दिनुपर्नेछ । फाइल जिम्मालिने कर्मचारी विदामा वसेमा वा अनुपस्थित रहेमा कसले जिम्मालिने भन्ने कुरा शाखाको प्रमुखले लिखित रूपमा तोकिदिनुपर्नेछ । फाइलवाकागजातको जिम्मेवारी पाएको/लिएको कर्मचारी अन्यत्र सरुवा भै जानुपर्ने भएमा सरुवा भै आउने कर्मचारीलाई वातोकिएको अन्यकर्मचारीलाई वरवुभारथ गर्नु पर्नेछ ।

७. निर्णय उपर उजुर सुन्ने अधिकारी

सेवाग्राहीले उल्लेखित सेवाप्राप्त गर्न नसकेमा वा कुनै सुझाव भएमा महानिर्देशक वा उपमहानिर्देशक समक्ष लिखित वा मौखिकउजुरी गर्न सक्नेछ । अथवा विभागको उजुरी पेटिकामा लिखित उजुरीहाल्न सक्नेछ ।

८. प्रमुखको नाम र पद

यम प्रसाद पोखरेल, महानिर्देशक

९. सूचना अधिकारी नाम र पद

किरणकुमार पोखरेल रा.प.तृ (प्रा)

१०. ऐन, नियम, विनियमवानिर्देशिकाको सूची,

यस विभागले बननीति २०७७ त्था अन्तरीम त्रिवर्षीय योजनाहरूमा उल्लेखित नेपाल सरकारका बन अनुसन्धान एवं सर्वेक्षण सम्बन्धी नीति कार्यान्वयन गर्दछ। यस विभागसंग प्रत्यक्षरूपमा सम्बन्धी ऐन, नियम तथा निर्देशिकाहाल सम्म तयार नभएको तर यस विभागको कार्याविधि २०६१ अनुसार अध्ययन अनुसन्धानको कार्य सञ्चालनभएको छ।

११. सम्पादित प्रमुख कामहरु यस प्रकार छन्।

स्थलगत अनुसन्धानइकाईहरु र अनुसन्धान प्लटहरूको संरक्षण तथा व्यवस्थापन

- उच्च हिमालमा रहेका स्थाई नमुना प्लटहरु स्थापना तथा मापन को लागि सेवा प्रदायक छनौटका लागि सूचना प्रकासित भएको।
- दिगो तथा बैज्ञानिक बन व्यबस्थापनको अनुगमन र प्राविधिक परिक्षण कार्यको लागि प्राविधिक परीक्षण समिति गठन भएको।
- चुरे तथा मध्यपहाडको बन श्रोत सर्वेक्षणको तथ्यांक बिश्लेषण गर्न तथ्यांक को प्रमाणीकरण भैरहेको।
- बनको जानकारी ३०(२), २०२० को पुनरावलोकनको कार्य भैरहेको।
- नेपालको विभिन्न प्रकारका जंगलमा लाग्ने रोगहरूको पुर्बी क्षेत्र को ताप्लेजुंग देखि झापा सम्म मध्य क्षेत्र को लमजुंग देखी नवलपुर सम्मको र पश्चिम मा बैतडी देखि धनगढी सम्मको FAO को सहयोगमा बन अनुसन्धान तथा तालिम केन्द्र र kerala forest research institute को संयुक्त टोलीले प्रारम्भिक अध्ययन गरेको।

१२. बन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रको website: <https://frtc.gov.np/home>

१३. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिकविवरण

बजेट उपशिर्षक	(२०७७ श्रावण-२०७८ आश्विन मसान्तसम्म) विभिन्न उपशिर्षक खर्चको विवरण	कैफियत
बन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण आयोजना (३२९०४०११३/१४)	११२१०९३०/०१/-चालु+	
बन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण आयोजना (३२९०४०११३/१४)	-	

केन्द्रिय वन तथा प्रशिक्षण केन्द्र ३२९०६०११३/१४	-	
राजस्वआमदानी	-	
संचितविदा (अर्थ बजेट)	-	
औषधि उपचार (अर्थ बजेट)	-	
उपदान	-	

१४. अन्यविवरण

-

१५. अधिल्लो आ.व.मा बन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रबाट सञ्चालित कार्यक्रमको विवरण

- प्राकृतिक वन व्यवस्थापन अनुसन्धान
- नसरी तथा वृक्षारोपण अनुसन्धानवृक्षसुधार अनुसन्धान
- सूचना तथा प्रकाशन
- वनस्रोत सर्वेक्षण
- संरक्षण तथाव्यवस्थापन(वुटवल, तरहरा, हेटौडा, सुर्खेत, भन्फटपुर, काख्मे, बाँके, ललितपुरस्थित स्थलगत अनुसन्धानइकाईहरु र अनुसन्धान प्लटहरुको संरक्षण तथाव्यवस्थापन गर्न)

१६. बन अनुसन्धानतथा प्रशिक्षण केन्द्रले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान, एवम् प्राविधिक सहयोग, सम्झौता सम्बन्धीविवरण यस अवधिमाकुनै पनि सम्झौता/अनुदान प्राप्त नभएको |

१७. प्रमुख कार्यक्रमको विवरण र प्रगति विवरण

वनको जानकारीको Website (www.bankojanakari.gov.np) मार्फत Online Article Publication को कार्य भईरहेको । वन अनुसन्धानतथा सर्वेक्षण केन्द्र द्वारा सञ्चालित केन्द्रिय वन पुस्तकालयबाट Online लाइब्रेरी सेवा सञ्चालन भईरहेको ।
स्थलगत अनुसन्धानइकाईहरु र अनुसन्धान प्लटहरुको संरक्षण तथाव्यवस्थापन   उच्च हिमालमा रहेका स्थाई नमुना प्लटहरु स्थापना तथा मापन को लागि सेवा प्रदायक छनौटका लागि सूचना प्रकासित भएको । दिगो तथा बैज्ञानिक बन व्यबस्थापनको अनुगमन र प्राविधिक परिक्षण कार्यको लागि प्राविधिक परीक्षण समिति गठन भएको । चुरे तथा मध्यपहाडको बन श्रोत सर्वेक्षणको तथ्यांक बिश्लेषण गर्न तथ्यांक को प्रमाणीकरण भैरहेको । वनको जानकारी ३०(२),२०२० को पुनरावलोकनको कार्य भैरहेको । नेपालको विभिन्न प्रकारका जंगलमा लाग्ने रोगहरुको पुर्बी क्षेत्र को ताप्लेजुङ देखि झापा सम्म मध्य क्षेत्र को लमजुङ देखि नवलपुर सम्मको र पश्चिम मा बैतडी देखि धनगढी सम्मको FAO को सहयोगमा बन अनुसन्धान तथा तालिम केन्द्र र kerala forest research institute को संयुक्त टोलीले प्रारम्भिक अध्ययन गरेको ।

१८ सूचनाको वर्गीकरण (विभागस्तरीय)

बन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र अन्तर्गत सिर्जना भएका र हुने अवस्थामा रहेका विभिन्न किसिमकासूचना/तथ्याङ्कहरुको वर्गीकरण निम्न बमोजिम गरिएको छ :

प्रारम्भिक सूचना/तथ्याङ्क (Primary Data/ Information)

बन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रको वार्षिक स्विकृत कार्यक्रममा समावेश भई संकलन गरिएका वा विभाग अन्तर्गत संचालित योजना/आयोजना आदिवाट विभागलाई हस्तान्तरण भई दायित्व सिर्जना भएका वा विभाग संलग्न द्विपक्षीय, वहुपक्षीय आयोजना/परियोजनाहरुबाट हस्तान्तरण भई उपलब्ध हुन आएका वा अन्य निकायबाट खरिद गरी प्राप्त भएका निम्न उल्लेखित सूचना/तथ्याङ्कहरुलाई यस वर्गमा समावेश गरिएको छ ।

- बन सर्वेक्षण कार्यक्रमअन्तर्गत फिल्डमा Sample Plot वा त्यस्तै प्रकृयाबाट Tally Sheet वा त्यस्तै रूपमा संकलन गरी ल्याइएका सूचना/तथ्याङ्कहरु ।
- नरसी, वृक्षारोपणक्षेत्र, वृक्षसुधार, कृषिवन, प्राकृतिक बन व्यवस्थापन, माटो आदिको अनुसन्धान प्लट तथा सामाजिकआर्थिक र वातावरणीय पक्ष सम्बन्धित प्रश्नावली र अन्तर्कृया कार्यक्रमबाट सोभै संकलन गरी ल्याइएका र विश्लेषण हुन बाँकीअवस्थाका सूचना/तथ्याङ्कहरु ।
- अनुसन्धान इकाई/प्लटमा प्रत्यक्षनापजाँच र नक्साङ्कन गरी संकलन गरिएकासूचना/तथ्याङ्कहरु ।
- अन्य निकायहरुबाट खरिद गरी वा अनुदानमा प्राप्त भएका तर विश्लेषण हुन बाँकी अवस्थाका दुर संवेदनचित्रहरु जस्तै हवाई चित्र(Aerial Photo),सेटेलाईट चित्र(Satellite Image)आदि ।
- बन अनुसन्धानतथा सर्वेक्षणको क्रममाप्रत्यक्ष फिल्डबाट संकलन गरिएका तर विश्लेषण हुनबाँकीअवस्थामा रहेका अन्यप्रारम्भिकसूचना/तथ्याङ्कहरु ।

प्रशोधित सूचना/तथ्याङ्क(Processed/ Analyzed data/information)

- बन अनुसन्धानतथा प्रशिक्षण केन्द्रको दायित्वसिर्जना भएकावादायित्वमा रहेका माथिउल्लेखितप्रारम्भिक सूचना/तथ्याङ्कहरुलाई विभिन्न गणीतीय, तथ्याङ्कीय, वित्तीय, सामाजिक, आर्थिक, वातावरणीय आदि दृष्टिकोणबाट विश्लेषण गरी सिर्जना भएका तर विभागबाट आधिकारिक रूपमाप्रकाशनहुनबाँकी रहेको अवस्थाकानतिजामुलक सूचना/तथ्याङ्कहरुलाई यस वर्गमा समावेश गरिएको छ ।
- परामर्शदाता निकायहरुबाट अध्ययन अनुसन्धान गराई प्राप्त हुन आएका मस्यौदा प्रतिवेदन र त्यसमा उल्लेखित सूचना/तथ्याङ्कहरुलाई पनि यसै वर्गमा राखिएको छ । विभाग संलग्नभएका साथै विभागअन्तर्गतका योजना, आयोजनाआदि निकायबाट हस्तान्तरण भई प्राप्त भएका प्रशोधित तथ्याङ्कहरु पनि यस भित्र पर्दछन ।
- बन अनुसन्धानतथा प्रशिक्षण केन्द्रको वार्षिक स्विकृत कार्यक्रमअनुसार संकलन गरिएकाप्रारम्भिकतथ्याङ्कहरुको विश्लेषण पश्चात कार्य सम्पन्न भएको जानकारी सहित जिम्मेवार शाखा, पदाधिकारीबाट विभागमा पेश हुने प्रतिवेदन, विभिन्न अध्ययन अनुसन्धान, अवलोकन, मुल्याङ्कन सम्बन्धी कार्यदल/कार्यटोली/समिति आदि गठन भई स्थलगत कामको आधारमा प्राप्त हुने प्रतिवेदन आदिलाई पनि यसै वर्गमा राखिएको छ ।
- हवाई चित्र, दूरसंवेदन चित्र, लिडार चित्र आदिको आधारमा Geographical Information System,Image Analysis Programआदिको उपयोग गरेर बन तथा भू-उपयोग क्षेत्रको विश्लेषण गरी तयार गरिएका विषयगत तथा वर्गिकृत (Thematic and Classified) नक्सा तथा तथ्याङ्कहरुको नतिजालाई पनि प्रशोधित सूचना/तथ्याङ्कहरुको समूहमा समावेश गरिएको छ ।

प्रकाशित सूचना/तथ्याङ्कहरू(Published Data/Information)

- विभागद्वारा संकलित वा प्राप्त हुन आएका विभागको दायित्वमा रहने प्रारम्भिक सूचना/तथ्याङ्कहरूको विश्लेषण पश्चात सिर्जित नतीजा मूलक प्रशोधित तथ्याङ्कहरूलाई सार्वजनिक जानकारी तथा उपयोगको लागि निर्णय गरी प्रकाशनमा त्याइने सूचना/तथ्याङ्कहरू यस वर्गमा विभाजित गरिएको छ ।
- प्रकाशित तथ्याङ्कहरूलाई दुई वर्गमा विभाजित गरिएको छ । पहिलो वर्गमा विद्युतीय माध्यमबाट प्रकाशित पुस्तक, पुस्तिका, जर्नल आदि रहेका छन भने दोस्रो वर्गमा Hard Copy मा प्रकाशित पुस्तक, पुस्तिका, जर्नल आदि पर्दछन । निर्णय गरी प्रकाशन गरिएका बन क्षेत्र सम्बन्धित GIS/ Remote Sensing मा आधारित नक्सातथा सूचनाहरू पनि यसै अन्तर्गत पर्दछन ।

१९. सूचनाको प्रकाशन

- बन अनुसन्धानतथा प्रशिक्षण केन्द्रबाट सञ्चालित अनुसन्धानकार्यको नतिजाहरू विभागबाट निस्कने बनको जानकारीमा प्रकाशित गर्ने गरिएको, उक्त जर्नललाई केन्द्रको Website मा समेत राखिएको छ ।
- अन्य प्रचार समाग्रीहरूको leaflet, booklet, posters and Journalलगायतका प्रकाशित सामाग्री वितरण गरिएको ।

२०. विभागमा परेको सूचनाको निवेदन र सो को कारबाही

निवेदनदिने संस्था/व्यक्ति	मागेको सूचनाको विवरण	कारबाहीको विवरण
सम्पूर्ण सूचना हरु websites मा राखेकोले त्यहीबाट सेवाग्राहीले	-	(पाँच हजार जना ले websites visit गरेको ।

सूचना प्राप्त गरेको स्थानीय निकायको फरेस्ट कवर म्याप वितरण		प्रदेश बन निर्देशनालय, प्रदेश एक मार्फत ३७० प्रति वितरण

